

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ	3
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ;	4
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE SKILLS - ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ	6
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	8
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ 6 ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ	9
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ	10
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;	11
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	12
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: ΤΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΙ ΕΝΑΝ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ;	14
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5: ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!	16
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6: ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ «ΕΠΙΧΕΙΡΩΝΤΑΣ ΑΛΛΙΩΣ» ΦΟΡΜΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	25
ΠΗΓΕΣ	28
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	29

Το παρόν εγχειρίδιο βασίζεται στη μεθοδολογία του
«Building better lives - Social enterprise in schools: a resource pack for teachers»
που δημιουργήθηκε από τους οργανισμούς Social Enterprise Academy και Real Ideas Organisation.

Προσαρμογή δραστηριοτήτων: Μαρία Νομικού, Partnerships & Programmes Manager
Εισαγωγή: Cliff Parry, Academic Manager, British Council Greece
Επιμέλεια κειμένων: Ειρήνη Καρέτα, Partnerships & Programmes Coordinator, British Council Greece
Γραφιστική επιμέλεια: Δημήτρης Παναγιωτακόπουλος
Μετάφραση: Αγγελική Μπούρα

Οι δεξιότητες ζωής δεν είναι κάτι καινούριο,
είναι ένα σύνολο βασικών δεξιοτήτων που μας καθιστούν ικανούς
να αντεπεξέλθουμε σε ζητήματα και ερωτήματα που αντιμετωπίζουμε καθημερινά.
Στις δεξιότητες αυτές συμπεριλαμβάνονται η εμπιστοσύνη, η αυτοπεποίθηση,
η λήψη αποφάσεων, η ικανότητα να παραμένουμε ασφαλείς και υγιείς.
Τα σχολεία παίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση
και διατήρηση της συναισθηματικής και κοινωνικής υγείας των νέων
στο πλαίσιο του ρόλου τους για παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης
που βοηθά τους νέους να αποκτήσουν την αυτοπεποίθηση που χρειάζονται
για να εξελιχθούν σε επιτυχημένους ενήλικες.

Για το λόγο αυτό είμαστε χαρούμενοι που συνεργαζόμαστε
με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
για τη ανάπτυξη αυτού του προγράμματος στα ελληνικά σχολεία.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την HSBC
για τη δωρεά της μέσω της οποίας αναγνωρίζεται η σημαντικότητα
των Δεξιοτήτων Ζωής στη μελλοντική απασχολησιμότητα των νέων ανθρώπων.

**Tony Buckby,
Διευθυντής, British Council Greece**

Τί είναι οι δεξιότητες ζωής;

Οι δεξιότητες ζωής είναι ένας όρος που περιγράφει μια σειρά δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω της μάθησης ή/και μέσω της εμπειρίας του καθενός και που χρησιμοποιούνται για να βοηθούν άτομα και ομάδες να διαχειρίζονται αποτελεσματικά προβλήματα και ζητήματα της καθημερινότητας. Στην πράξη χρησιμοποιούνται πολλές δεξιότητες ταυτόχρονα. Για παράδειγμα, για τη λήψη αποφάσεων επιστρατεύουμε την κριτική σκέψη, π.χ. «ποιες είναι οι επιλογές μου;», και την εκτίμηση των αξιών μας, π.χ. «τι είναι σημαντικό για μένα;». Τελικά, είναι από τη σχέση των διαφόρων δεξιοτήτων ζωής που προκύπτουν τα αποτελέσματα συμπεριφορών. Για τις ανάγκες αυτού του προγράμματος εστιάζουμε σε δεξιότητες ζωής που σχετίζονται με:

- Τον σεβασμό για τον εαυτό μας και τους άλλους
- Την επικοινωνία
- Τις κοινωνικές δεξιότητες

Γιατί διδάσκουμε τις δεξιότητες ζωής;

Τα δημοκρατικά πολιτεύματα έχουν ανάγκη από ενεργούς, ενημερωμένους και υπεύθυνους πολίτες. Πολίτες που θέλουν και μπορούν να είναι υπεύθυνοι για τους εαυτούς τους και τις κοινωνίες τους και να συνεισφέρουν στις πολιτικές διεργασίες.

Τα δημοκρατικά πολιτεύματα εξαρτώνται από πολίτες που μεταξύ άλλων:

- γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη
- ενημερώνονται για το κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι
- ενδιαφέρονται για την ευημερία των άλλων
- εκφράζουν με σαφήνεια τις απόψεις και τα επιχειρήματά τους
- είναι ικανοί να ασκούν επιρροή
- είναι ενεργά μέλη της κοινωνίας
- δρουν ως υπεύθυνοι πολίτες.

Οι ικανότητες αυτές δεν αναπτύσσονται από μόνες τους, αλλά πρέπει να μαθαίνονται. Ενώ ορισμένες δεξιότητες ζωής μπορούν να αποκτηθούν μέσω της εμπειρίας στο σπίτι ή στο εργασιακό περιβάλλον, αυτό από μόνο του δεν είναι αρκετό για να εφοδιαστούν οι πολίτες με όλα όσα είναι απαραίτητα για τον ενεργό ρόλο που καλούνται να παίξουν στην πολύπλοκη και πολυμορφική κοινωνία του σήμερα.

Για να ασχοληθούν πραγματικά οι πολίτες με τα κοινά απαιτείται μια πιο διεξοδική προσέγγιση στην αγωγή του πολίτη.

Οι δεξιότητες ζωής έχουν θέματα:

- αληθινά: επηρεάζουν στην πραγματικότητα τις ζωές των ανθρώπων
- επίκαιρα
- ορισμένες φορές ευαίσθητα: μπορούν να επηρεάσουν τους ανθρώπους σε προσωπικό επίπεδο, ειδικά όταν έχουν να κάνουν με οικογένεια ή φίλους
- συχνά αμφιλεγόμενα: οι άνθρωποι διαφωνούν ή κρατούν σκληρή στάση απέναντί τους
- εν τέλει ηθικά: σχετίζονται με το τι πιστεύουν οι άνθρωποι ότι είναι σωστό ή λάθος, καλό ή κακό, σημαντικό ή ασήμαντο στην κοινωνία.

Πώς ωφελεί τους νέους η εκπαίδευση στις δεξιότητες ζωής;

- Τους βοηθά να αναπτύξουν την αυτοπεποίθησή τους και να αντιμετωπίζουν με επιτυχία αλλαγές και προκλήσεις στη ζωή τους, όπως ο εκφοβισμός και οι διακρίσεις
- Τους δίνει φωνή: στο σχολείο, στις κοινότητες και στην κοινωνία
- Τους δίνει τη δυνατότητα να συνεισφέρουν θετικά, καθώς αναπτύσσει την εμπειρία που είναι απαραίτητη για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων και την κατανόηση των υποχρεώσεών τους, ενώ τους προετοιμάζει για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες στη ζωή τους ως ενηλίκων κι εργαζομένων.

Ποια είναι τα βασικά της στοιχεία;

Η εκπαίδευση στις δεξιότητες ζωής περιλαμβάνει ευρύ φάσμα στοιχείων μάθησης:

- Γνώση και κατανόηση: Για θέματα, όπως νόμους και κανόνες, τη δημοκρατική διαδικασία, τα μέσα ενημέρωσης, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφορετικότητα, το χρήμα και την οικονομία, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον κόσμο ως μια παγκόσμια κοινότητα, καθώς και για έννοιες όπως η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η ισότητα, η ελευθερία, η εξουσία και το κράτος δικαίου.
- Δεξιότητες και ικανότητες: Κριτική σκέψη, ανάλυση πληροφοριών, έκφραση απόψεων, συμμετοχή σε συζητήσεις και διαλόγους, διαπραγμάτευση, επίλυση διαφορών και συμμετοχή

σε συλλογικές δράσεις.

- Αξίες και συμπεριφορές: Σεβασμός για τη δικαιοσύνη, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, δεκτικότητα, ανοχή, θάρρος για υποστήριξη μιας άποψης και προθυμία να ακούμε, να συνεργαζόμαστε και να υπερασπιζόμαστε άλλους ανθρώπους.

Η πιο αποτελεσματική μορφή μάθησης στην εκπαίδευση για τις δεξιότητες ζωής είναι:

- ενεργός: δίνει έμφαση στη μάθηση μέσω της πράξης
- διαδραστική: χρησιμοποιεί τη συζήτηση και το διάλογο
- σχετική με τα πραγματικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι και η κοινωνία
- κριτική: ενθαρρύνει τους νέους να σκέφτονται μόνοι τους
- συνεργατική: περιλαμβάνει ομαδική εργασία και συνεργατική μάθηση
- συμμετοχική: δίνει τη δυνατότητα στους νέους να συμμετέχουν στη διαδικασία μάθησης.

Το πρόγραμμα LIFE SKILLS - Δεξιότητες Ζωής Αναπτύσσοντας Κοινωνικούς Επιχειρηματίες

Στόχοι του προγράμματος

Μέσα από το πρόγραμμα οι μαθητές θα διαμορφώσουν ερωτήματα με σκοπό την έρευνα ζητημάτων και προβλημάτων και θα αρχίσουν να αξιολογούν τον αντίκτυπό τους στους ανθρώπους και τα κοινωνικά σύνολα. Θα χρησιμοποιήσουν αυτά που θα ανακαλύψουν για να συνεισφέρουν σε συζητήσεις με πληροφορίες. Θα δουλέψουν μαζί με άλλους μαθητές προκειμένου να καταστρώσουν και να αναλάβουν σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων σε σχέση με την ιδιότητα του πολίτη και του κοινωνικού επιχειρηματία. Θα αρχίσουν να ξεκαθαρίζουν τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι μπορούν να συμμετέχουν στην κοινωνία μέσω ατομικών και συλλογικών δράσεων και πώς μπορούν να αλλάξουν αυτά που θέλουν σε κοινωνικά σύνολα και την ευρύτερη κοινωνία. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να βελτιώσει την κατανόηση και τις γνώσεις των νέων για την κοινωνική καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, ενώ παράλληλα αναπτύσσει τις βασικές δεξιότητες για τη μάθηση, τη ζωή και την εργασία. Κάθε εργαστήριο καλύπτει ένα διαφορετικό θέμα, όπως η καινοτομία, η ομαδική εργασία η εμπιστοσύνη και οι επιμέρους δραστηριότητες του έχουν σχεδιαστεί προκειμένου να αξιοποιηθούν διαφορετικές ομάδες δεξιοτήτων όπως:

- Η κριτική σκέψη και η δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων
- Η επικοινωνία και η συνεργασία
- Η δημιουργικότητα και η φαντασία
- Η έννοια του ενεργού πολίτη
- Οι ψηφιακές δεξιότητες
- Η ηγεσία

Ατομική ανάπτυξη

Οι μαθητές πρέπει να διδαχθούν:

- να συμμετέχουν ενεργά σε διάφορους τρόπους λήψης αποφάσεων
- να κρίνουν πώς εκτιμάται η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η διαφορετικότητα, η ανοχή, ο σεβασμός και η ελευθερία από ανθρώπους διαφορετικών πεποιθήσεων, υπόβαθρων και παραδόσεων εντός μιας δημοκρατικής κοινωνίας που μεταβάλλεται
- να κατανοούν το ρόλο των ενεργών πολιτών και των δράσεων με κοινωνικό αντίκτυπο
- να εξερευνούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην οικονομία και την επιχειρηματικότητα και τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται μεταξύ τους
- να λαμβάνουν υπόψη τους τις διάφορες αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ελλάδας, της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου.

Να νοιάζεσαι και να μοιράζεσαι

Τα παιδιά πρέπει να διδαχθούν:

- να τους απασχολούν πνευματικά, ηθικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα, χρησιμοποιώντας τη φαντασία για να κατανοούν τις εμπειρίες των άλλων
- να επιλύουν διαφορές εξετάζοντας εναλλακτικές, λαμβάνοντας αποφάσεις και αιτιολογώντας τις επιλογές τους
- να αναγνωρίζουν το ρόλο των εθελοντικών ομάδων, των ομάδων στις κοινότητες και των ομάδων πίεσης
- να αμφισβητούν και να συλλογίζονται διαφορετικές ιδέες, απόψεις, παραδοχές, πεποιθήσεις και αξίες,
- να πραγματοποιούν έρευνες για διάφορα ζητήματα και προβλήματα, χρησιμοποιώντας διάφορες πληροφορίες, πηγές και μεθόδους
- να αξιολογούν με κριτική σκέψη διαφορετικές ιδέες και απόψεις, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με τις οποίες δεν συμφωνούν απαραίτητα
- να διαπραγματεύονται, να αποφασίζουν και να κάνουν ενέργειες προκειμένου να επηρεάζουν άλλους
- να αξιολογούν με κριτική σκέψη τις επιπτώσεις των πράξεών τους στα κοινωνικά σύνολα και τον κόσμο.

Ευκαιρίες δια-θεματικής προσέγγισης

- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Οικογένεια και κοινωνία
- Βιώσιμες κοινότητες και ανάπτυξη
- Υγεία και ασφάλεια
- Γεωγραφία και περιβάλλον
- Ιστορία
- Τεχνολογία της πληροφορίας και των επικοινωνιών
- Επιστήμη
- Αρχές οικονομικής θεωρίας
- Δημοκρατία

Σύνδεση με γλωσσικές δεξιότητες

Τα παιδιά πρέπει να διδαχθούν:

- να απαντούν σε πιο πολύπλοκες ερωτήσεις
- να εξηγούν απλές επιλογές με δομημένη αιτιολόγηση
- να διαπραγματεύονται τη σειρά με την οποία θα μιλούν
- να εξασκούνται ως συνομιλητές, να ακούν ενεργά αλλά και να μπορούν να αμφισβητούν
- να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές και να αξιολογούν
- να κατανοούν τη συνεισφορά των άλλων και ως αποτέλεσμα να συνεισφέρουν με τη σειρά τους
- να εξετάζουν κείμενα για να εντοπίζουν πληροφορίες
- να εξάγουν την κεντρική ιδέα και τη γενική εντύπωσή τους
- να εξάγουν συγκεκριμένες πληροφορίες μέσω προσεκτικής ανάγνωσης.

Το πρόγραμμα στην πράξη

Το πρόγραμμα Life Skills - Δεξιότητες Ζωής του British Council περιλαμβάνει:

- 6 διδακτικές ώρες από εκπαιδευτή του προγράμματος
- ενημερωτική συνάντηση εκπαιδευτικών για την εξοικείωσή τους με το πρόγραμμα και τη μεθοδολογία
- στήριξη του εκπαιδευτικού για περαιτέρω δράσεις και συνέχεια του προγράμματος
- εγχειρίδιο για εκπαιδευτές και εκπαιδευτικούς με προτεινόμενες δραστηριότητες

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι καταλυτικός για την επιτυχία του προγράμματος. Οι Δεξιότητες Ζωής δεν μπορούν να αναπτυχθούν μέσα σε μερικές διδακτικές ώρες. Είναι μια μακροπρόθεσμη διαδικασία που τροφοδοτείται καθημερινά από διάφορες δραστηριότητες και ερεθίσματα. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες είτε γίνονται από εκπαιδευτή είτε από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό πρέπει να ακολουθούνται από συζήτηση και σύνδεση με τα υπόλοιπα μαθήματα και την καθημερινότητα των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον.

Υποστηρικτικό υλικό για τον εκπαιδευτικό υπάρχει άφθονο. Στο τέλος του εγχειριδίου παρατίθεται κατάλογος πηγών που μπορούν να δώσουν περισσότερες ιδέες. Ο εκπαιδευτικός είναι ο μόνος ικανός να κρίνει ποια δραστηριότητα ταιριάζει στην τάξη του και ποιες πρέπει να είναι οι προτεραιότητες και οι αντικειμενικοί μαθησιακοί στόχοι. Θα πρέπει λοιπόν να μοιράζεται τη γνώμη του με τον εκπαιδευτή που θα συνεργαστεί και να τροποποιεί

τις δραστηριότητες βάσει των αναγκών και των ιδιαιτεροτήτων των μαθητών του, όταν υλοποιεί δράσεις μόνος του.

Απολογισμός

Ο απολογισμός είναι το πιο σημαντικό στάδιο κάθε δραστηριότητας ή δράσης με την ομάδα μας. Προτείνεται ο απολογισμός να πραγματοποιείται πρώτα σε συνεργασία με τους μαθητές. Κάθε προτεινόμενη δραστηριότητα συμπεριλαμβάνει και μια σειρά ερωτήσεων προς συζήτηση με τους μαθητές. Ο στόχος είναι να συνειδητοποιήσουμε τη νέα γνώση να αναθεωρήσουμε τη δραστηριότητα, να εκφράσουμε και να γενικεύσουμε τις κύριες ιδέες μας και ενδεχομένως να καθορίσουμε τα επόμενα βήματα της ομάδας. Ο απολογισμός βοηθά τους μαθητές να ακολουθούν συνειδητά τη ροή του προγράμματός μας και να αφοσιώνονται σε κάθε στάδιο και δράση.

Ταυτόχρονα, ο εκπαιδευτικός/ παιδαγωγός οφείλει να κάνει και τον δικό του απολογισμό είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με τους άλλους εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς ή τον διευθυντή. Ένα κύριο ερώτημα προς απάντηση μπορεί να είναι «Ποια αλλαγή έχει επιφέρει ή θα επιφέρει το πρόγραμμά μας σε προσωπικό επίπεδο, επίπεδο σχολείου ή και κοινότητας;» Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα μπορεί να κατευθύνει την ομάδα προς το σωστό πλαίσιο και προς το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η υλοποίηση ενός προγράμματος αποτελεί πάντα και μια ευκαιρία για την προσωπική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού/παιδαγωγού.

Στο British Council δίνουμε μεγάλη σημασία στην αξιολόγηση των προγραμμάτων μας. Στο τέλος του εγχειριδίου παραθέτουμε μία φόρμα αξιολόγησης για τον μαθητή και μία για τον εκπαιδευτικό, τις οποίες δίνουμε προς συμπλήρωση στους μαθητές και εκπαιδευτικούς που παίρνουν μέρος στο πρόγραμμα.

Επισκόπηση του προγράμματος των 6 συναντήσεων

Δραστηριότητα	1	2	3	4	5	6
Τίτλος	Χαρτογράφηση της κοινότητάς μας	Τι είναι η κοινωνική επιχειρηματικότητα;	Δημιουργώντας την Κοινωνική μου Επιχείρηση	Τι χαρακτηρίζει έναν επιτυχημένο επιχειρηματία;	Από το σχεδιασμό στην επιτυχία!	Τελική Εκδήλωση «Επιχειρώντας Αλλιώς»
Στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • να απαντούν σε πιο πολύπλοκες ερωτήσεις • να εξηγούν απλές επιλογές με δομημένη αιτιολόγηση • να διαπραγματεύονται τη σειρά με την οποία θα μιλούν • να ακούν ενεργά και να αμφισβητούν τη συνεισφορά των άλλων • να εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές και να αξιολογούν <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν τη συνεισφορά των άλλων και ως αποτέλεσμα να συνεισφέρουν με τη σειρά τους <ul style="list-style-type: none"> • να εξετάζουν κείμενα για να εντοπίζουν πληροφορίες • να εξάγουν την κεντρική ιδέα και τη γενική εντύπωσή τους • να εξάγουν συγκεκριμένες πληροφορίες μέσω προσεκτικής ανάγνωσης. 					
Παραγόμενο υλικό / Τελικό στάδιο:	Δημιουργία κοινωνικού, οικονομικού και πολιτισμικού χάρτη της γειτονιάς	Εξοικείωση με τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής επιχείρησης	Βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής επιχείρησης Στήνοντας το προφίλ μιας κοινωνικής επιχείρησης	Αυτό-αξιολόγηση και αναγνώριση δεξιοτήτων του κοινωνικού επιχειρηματία	Αναλυτικός σχεδιασμός της κοινωνικής επιχείρησης	Προσομοίωση εκδήλωσης για ανάδειξη επιχειρηματικών ιδεών
Αποτέλεσμα Οι μαθητές θα:	<ul style="list-style-type: none"> • θα ψάξουν για διαφορετικές λύσεις, θα πάρουν αποφάσεις, θα δικαιολογήσουν τις επιλογές τους. • θα αξιολογήσουν κριτικά διαφορετικές ιδέες και απόψεις με τις οποίες είτε συμφωνούν είτε διαφωνούν. • θα διαπραγματευτούν, θα αποφασίσουν, θα αναγνωρίσουν και θα αναλύσουν τα προβλήματα της τοπικής κοινότητας. 	<ul style="list-style-type: none"> • θα διαπραγματευτούν, θα αποφασίσουν και θα δραστηριοποιηθούν για να επηρεάσουν και άλλους. • θα αξιολογήσουν κριτικά τον αντίκτυπο των δράσεών τους στην κοινωνία αλλά και ευρύτερα στον κόσμο 	<ul style="list-style-type: none"> • θα συνδέσουν πραγματικά προβλήματα της κοινότητας με λύσεις που έχουν κοινωνικό αντίκτυπο • θα ενισχύσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες και θα στηρίζουν με επιχειρήματα τις επιλογές τους 	<ul style="list-style-type: none"> • θα συζητήσουν και θα αξιολογήσουν τις ικανότητες που αναδεικνύουν ένα κοινωνικό επιχειρηματία • θα στοχαστούν τις δεξιότητες που έχουν οι ίδιοι και τι χρειάζεται μια ομάδα για να πετύχει το στόχο της • θα ενισχύσουν τη δημιουργικότητα και θα αντιληφθούν την έννοια της συνεργατικής προσέγγισης 	<ul style="list-style-type: none"> • θα αναλύσουν σε ομάδες τις διάφορες πτυχές της κοινωνικής επιχείρησης • θα σχεδιάσουν πώς μπορούν να πετύχουν βιωσιμότητα και κοινωνικό αντίκτυπο • θα μοιράσουν και θα αναθέσουν καθήκοντα και ρόλους • θα στηρίξουν το εγχείρημά τους με επιχειρήματα προκειμένου να είναι αποτελεσματικοί και να πείσουν 	<ul style="list-style-type: none"> • θα δουλέψουν ομαδικά για να βρουν δημιουργικούς κι ευφάνταστους τρόπους παρουσίασης και ανάδειξης της επιχειρηματικής τους ιδέας που θα έχει κοινωνικό αντίκτυπο και θα μπορεί να είναι οικονομικά βιώσιμη • θα κάνουν χρήση ψηφιακών μέσων • θα αξιολογήσουν τις προτάσεις των άλλων ομάδων προτείνοντας σημεία προς βελτίωση

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Χαρτογράφηση της κοινότητάς μας

1. Κάντε μία εισαγωγή παρουσιάζοντας τον εαυτό σας, τον οργανισμό και δίνοντας πληροφορίες για το πρόγραμμα, τη μεθοδολογία και το τί θα ακολουθήσει.

2. Εξηγήστε στην ομάδα ότι στην καθημερινότητά μας, στη γειτονιά μας, στην πόλη μας συχνά βλέπουμε να συμβαίνουν γεγονότα που δεν αρέσουν.

Κοινωνικές ομάδες που δεν έχουν ίσες ευκαιρίες με τον υπόλοιπο κόσμο, περιβαλλοντικά προβλήματα, κρίση αξιών, αδικία. Για να γνωριστείτε, καλέστε κάθε συμμετέχοντα να γράψει σε ένα χρωματιστό χαρτί μία λέξη που να εκφράζει ένα φαινόμενο από την καθημερινότητα που δεν του/της αρέσει, που τον/την προβληματίζει και που θα ήθελε να αλλάξει. Στη συνέχεια καλέστε τους να πουν το όνομα και να δείξουν τη λέξη που έγραψαν. Κολλήστε τα χαρτάκια σε ένα χαρτόνι και κρατήστε τα για συζήτηση σε επόμενο στάδιο. Αν θεωρείτε πως δεν υπάρχει αρκετός χρόνος μπορείτε να παραλείψετε αυτό το πρώτο βήμα και να προχωρήσετε απευθείας στη χαρτογράφηση της περιοχής και στη συνέχεια στην ανάλυση αναγκών και χαρτογράφηση προβλημάτων ανά ομάδα.

3. Φτιάξτε 4 ομάδες και δώστε σε κάθε ομάδα ένα χάρτη της γειτονιάς τους που θα βρείτε και θα εκτυπώσετε από το Internet. Στη συνέχεια ζητήστε τους να κάνουν χαρτογράφηση της περιοχής δίνοντας τις παρακάτω οδηγίες:

• Ομάδα 1:

α/ Επισημάνετε τις μεγάλες επιχειρήσεις, μαγαζιά ή εμπορικά κέντρα, κινηματογράφους, μπαρ και εστιατόρια.

β/ Χωρίστε το χάρτη σε τέσσερις εξίσου μεγάλες περιοχές. Κοιτάξτε τα τέσσερα τέταρτα και εξηγήστε εάν υπάρχουν διαφορές μεταξύ τους (άνθρωποι, φτωχοί-πλούσιοι, ασφαλείς, ανασφαλείς κ.λπ.).

Ομάδα 2:

α/ Επισημάνετε αθλητικές και ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις, γήπεδα, δάση, πάρκα, παιδικές χαρές.

β/ Υπάρχει κάποια πηγή συγκρούσεων εντός της κοινότητας;
(περιβαλλοντικά ζητήματα, κοινωνικά ζητήματα)

Ομάδα 3:

α/ Επισημάνετε σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. αξιοθέατα, μουσεία), χώρους λατρείας, εκπαιδευτικά ιδρύματα.

β/ Ποιες γλώσσες μιλιούνται στην κοινότητά σας; Ακούτε αυτές τις γλώσσες μέσα στο σχολείο;

Ομάδα 4:

α/ Επισημάνετε διοικητικά κέντρα και υπηρεσίες

(τοπική αυτοδιοίκηση, ταχυδρομεία, αστυνομία, πυροσβεστική, κοινότητες, κέντρα στέγασης, κ.λπ.)

β/ Υπάρχουν οργανώσεις/ σωματεία που εργάζονται για την ευημερία της κοινότητας;
Ποιες είναι αυτές;

• Βάλτε τον εαυτό σας σαν άτομο στο χάρτη. Πού ζείτε;

4. Ζητήστε από τις ομάδες να παρουσιάσουν το χάρτη τους μέσα σε 2'. Κρατήστε χρόνο.

Επιπλέον δραστηριότητα:

Αν υπάρχει χρόνος και δυνατότητα ζητήστε από τους μαθητές να σχεδιάσουν όλοι μαζί ένα μεγαλύτερο κοινό χάρτη όπου θα αποτυπώσουν όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά δίνοντάς τους τις παρακάτω οδηγίες:

• Ζωγραφίστε το σχολείο σας στο μέσο ενός φύλλου παρουσιάσεων ή ενός χαρτιού του μέτρου με διάσταση 1x1 μέτρο.

• Προσπαθήστε να σχεδιάσετε έναν αδρό ΧΑΡΤΗ γύρω από το σχολείο σας στον οποίο να επισημαίνονται οι κύριες οδοί, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά και τα κυριότερα σημεία εμπορικού, αθλητικού, πολιτισμικού και διοικητικού ενδιαφέροντος.

5. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν ως ομάδα και να γράψουν σε ένα post it ένα ζήτημα που τους απασχολεί στην γειτονιά ή την κοινότητά τους και θέλουν να το αλλάξουν. Στη συνέχεια κολλήστε τα post its στον πίνακα και ομαδοποιήστε τα. Συγκρίνετέ τα με τα χαρτιά που είχαν γράψει στην αρχή της συνάντησης. Φτιάξτε ένα συνολικό χαρτόνι ή χαρτί του μέτρου με τα χαρτάκια και βάλτε σαν τίτλο: «Θέλω να αλλάξω...»

6. Ζητήστε στους μαθητές να παρατηρήσουν τη γειτονιά μέχρι την επόμενη συνάντησή σας και να συμπληρώνουν ενδεχόμενες παραλείψεις στο χάρτη τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Τι είναι η κοινωνική επιχειρηματικότητα;

1. Ρωτήστε αν κάποιος ξέρει τι είναι μία κοινωνική επιχείρηση ή αν κάποιος μπορεί να φανταστεί. Αφού αφήσετε τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις ιδέες και σκέψεις σχετικά με την κοινωνική επιχείρηση, μπορείτε να φτιάξετε στον πίνακα ή σε ένα χαρτόνι το παρακάτω σχήμα:

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο προς τη δημιουργία δικαιότερων οικονομιών και βιώσιμων κοινοτήτων. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι εταιρείες που απαντάνε σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα ή/και πολιτισμικά ζητήματα. Δημιουργούν θέσεις εργασίας και παράγουν έσοδα όπως οι άλλες εταιρείες όμως αντί να συσσωρεύουν κέρδος στους ιδιοκτήτες τους, τα επανα-επενδύουν για να στηρίξουν τον κοινωνικό τους σκοπό. Λειτουργούν έτσι ως καταλύτες για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων στις κοινότητες και τις κοινωνίες μας.

2. Εξηγήστε ότι δεν θα ασχοληθούμε με τη νομική μορφή, μιας και υπάρχουν διάφορες επιλογές αλλά με τη φιλοσοφία. Δώστε έμφαση στο γεγονός ότι για να είναι μια επιχείρηση κοινωνική χρειάζεται παράλληλα και το επιχειρείν αλλά και τον αντίκτυπο. Αν έχει μόνο ένα από τα δύο τότε είναι επιχείρηση, ή κοινωνική πρωτοβουλία, ή εθελοντική οργάνωση κλπ.
Συγκεκριμένα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις
 - Έχουν κοινωνικό ή/και περιβαλλοντικό ή/και πολιτισμικό θετικό αντίκτυπο.Ο θετικός αντίκτυπος μπορεί να είναι άμεσος ή έμμεσος και να εκδηλώνεται σε κάποιον/-ους ή σε όλους τους παραπάνω τομείς (περιβάλλον-κοινωνία- πολιτισμός) Σε κάθε περίπτωση όμως σίγουρα θα πρέπει να κρατάει ισορροπία δίχως να καταστρέφει ή να επηρεάζει αρνητικά τους κάποιον από τους παραπάνω πυλώνες.
 - Στοχεύουν να είναι οικονομικά βιώσιμες και ανεξάρτητες μέσω εμπορικής δραστηριότητας
 - Έχουν οικονομικό όφελος και το κέρδος επανα-επενδύεται για να υποστηρίξει τις δραστηριότητες της επιχείρησης που έχουν κοινωνική στόχευση.
3. Φτιάξτε ομάδες, δώστε τους από μία περιγραφή κοινωνικής επιχείρησης (βλέπε Παράρτημα) και ζητήστε τους, αφού τη διαβάσουν, να ετοιμάσουν μία διαφήμιση για την κοινωνική επιχείρησή τους μέσα από την οποία το κοινό θα πρέπει να καταλάβει
 - Πότε και γιατί ιδρύθηκε η κοινωνική επιχείρηση;
 - Τι είδους υπηρεσίες παρέχει;
 - Ποιοί δουλεύουν σε αυτή, ποιοί είναι οι ωφελοόμενοι, ποιοί την ίδρυσαν;Πείτε στις ομάδες ότι η διαφήμιση θα πρέπει να τραβάει το ενδιαφέρον του κοινού και να ακολουθεί τον κανόνα KISS-Keep it Short and Simple.
Αν έχετε στη διάθεσή σας λίγο χρόνο, ξαναγαυρίστε στο σχήμα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και ανακεφαλαιώστε εξηγώντας με απλά λόγια τι είναι τελικά μια κοινωνική επιχείρηση. Επιχειρήστε να συνδυάσετε το σχήμα με τα παραδείγματα του Παραρτήματος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Δημιουργώντας την Κοινωνική μου Επιχείρηση

1. Για να ενθαρρύνετε τους μαθητές σας να γεννήσουν ιδέες, θέστε τους το ακόλουθο ερώτημα: Πώς μπορούμε να σχεδιάσουμε μια κοινωνική επιχείρηση με στόχο τη βελτίωση ενός ζητήματος που αντιμετωπίζει η κοινότητά μας;
2. Αφού ομαδοποιήσετε τους συμμετέχοντες σύμφωνα με το ενδιαφέρον τους για τα ζητήματα που προέκυψαν στην πρώτη δραστηριότητα της χαρτογράφησης, ζητήστε τους να ανά ομάδα να καταγράψουν το κοινωνικό ζήτημα που τους απασχολεί στο κέντρο μιας μεγάλης κόλλας χαρτιού. (Για να απλοποιήσει τη διαδικασία της δημιουργίας ομάδων ο εκπαιδευτής μπορεί να έχει σχηματίσει ήδη τις ομάδες ενδιαφέροντος διατυπώνοντας με συγκεκριμένο τρόπο το κοινωνικό ζήτημα/πρόβλημα που αντιστοιχεί στην κάθε ομάδα) Μοιράστε σε κάθε μαθητή μερικά αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων και δώστε τους πέντε λεπτά χρόνο για να σκεφτούν πιθανές λύσεις για το συγκεκριμένο πρόβλημα ή ζήτημα. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να είναι επινοητικοί αλλά και ρεαλιστικοί ως προς το τί μπορούν να πετύχουν.
3. Ζητήστε στην ομάδα να συζητήσει τις λύσεις που προτείνει και να δημιουργήσει μία κοινωνική επιχείρηση η οποία θα πρόσφερε λύση στο κοινωνικό τους πρόβλημα και θα είχε και μία συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα. Μπορείτε επίσης να τους προτείνετε να επιλέξουν μία υπάρχουσα επιχείρηση που κατέγραψαν κατά την χαρτογράφηση και να σκεφτούν πώς θα μπορούσε να συμβάλει στη λύση του κοινωνικού προβλήματος που επέλεξαν και πώς θα τη μετέτρεπαν από συμβατική σε κοινωνική επιχείρηση.
4. Δώστε το φυλλάδιο (Φυλλάδιο 1) και ζητήστε τους να συμπληρώσουν το προφίλ της κοινωνικής τους επιχείρησης.
5. Ζητήστε στην ομάδα να παρουσιάσει την κοινωνική της επιχείρηση στην ομάδα και ζητήστε στους υπόλοιπους συμμετέχοντες να δώσουν feedback.

ΦΥΛΛΑΔΙΟ 1

Προφίλ Κοινωνικής Επιχείρησης

Όνομα Κοινωνικής Επιχείρησης

Κοινωνικό πρόβλημα

Περιγραφή υπηρεσίας/προϊόντος

Περιοχή Υλοποίησης

Όνοματα Ομάδας

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Λογότυπο

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Τι χαρακτηρίζει έναν επιτυχημένο επιχειρηματία;

1. Κάντε μία εισαγωγή εξηγώντας ότι οι επιτυχημένες κοινωνικές επιχειρήσεις συχνά ιδρύονται και διευθύνονται από επιχειρηματίες που είναι προσαρμοστικοί, καινοτόμοι και έχουν μεγάλη φυσική περιέργεια- διαθέτουν δηλαδή βασικές δεξιότητες και ιδιότητες που συνδέονται με την έννοια της επιτυχίας στη σύγχρονη ζωή του 21ου αιώνα. Ζητήστε από τους μαθητές να κατονομάσουν κάποιους επιτυχημένους επιχειρηματίες; Σε ποιους τομείς εργάζονται; Στον τομέα της οικονομίας, της δημιουργικής οικονομίας, της κοινωνικής πρόνοιας ή κάπου αλλού;
2. Ζητήστε από τους μαθητές να σχεδιάσουν ανά ομάδες μια ζωγραφιά ή ένα σκίτσο ενός μοντέρνου επιχειρηματία σε μια μεγάλη κόλλα χαρτιού και να αποτυπώσουν γραπτώς τις δεξιότητες και τις αρετές που χρειάζεται να έχει προκειμένου να γίνει επιτυχημένος. Σ' αυτές θα μπορούσαν περιλαμβάνονται η αφοσίωση στον σκοπό του, η ειλικρίνεια και το κίνητρο.
3. Ενθαρρύνετε τους να ολοκληρώσουν τρεις προτάσεις που θα ξεκινούν ως εξής:
«Επιτυχημένος κοινωνικός επιχειρηματίας είναι κάποιος που....». Ένα παράδειγμα θα μπορούσε να είναι το ακόλουθο: «Ένας επιτυχημένος κοινωνικός επιχειρηματίας είναι κάποιος που... επιδεικνύει επιμονή και αφοσίωση στην προώθηση των ιδεών του» ή «Επιτυχημένος κοινωνικός επιχειρηματίας είναι κάποιος που σέβεται τους υπαλλήλους τους»
4. Σχεδιάστε 3 αλληλοπεριχωρούμενους κύκλους σε ένα μεγάλο χαρτί στον τοίχο ή στο πάτωμα όπου σε καθέναν από αυτούς θα αναγράφεται μια σημαντική δεξιότητα/ρόλος: Έχω καινοτόμες ιδέες και δημιουργικότητα - Αναλαμβάνω πρωτοβουλίες και έχω επιχειρηματική σκέψη - Έχω οργανωτικές ικανότητες και μπορώ να συντονίσω ομάδες (μάντζερ)

5. Ζητήστε από την τάξη να χωριστεί σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων και να συζητήσουν πώς κατανοούν τους διαφορετικούς ρόλους και να μοιραστούν με τους υπολοίπους τις σκέψεις τους. Μετά ζητήστε τους να γράψουν το όνομά τους στο σημείο που πιστεύουν ότι βρίσκονται οι ίδιοι σε σχέση με τις ικανότητές τους. Ενώσω οι συμμετέχοντες πλησιάζουν ένας-ένας κι επιλέγουν το πού θα βάλουν το όνομά τους, μπορείτε παράλληλα να τους ενθαρρύνετε να μοιραστούν τις σκέψεις τους.
6. Εξηγήστε στην ομάδα ότι όλοι έχουμε ικανότητες σε αυτές τις κατηγορίες ρόλων. Σύμφωνα με τον συγγραφέα κοινωνικής επιχειρηματικότητας Jeff Boshee, μπορεί να έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε και τους τρεις ρόλους αλλά μπορούμε να κάνουμε μέχρι δύο από αυτούς καλά.
7. Ξεκινήστε μια συζήτηση για τις ικανότητές τους και τους διαφορετικούς ρόλους:
 - Πώς τους έκανε να αισθανθούν αυτή η διαδικασία και γιατί;
 - Σε ποιον ή ποιους ρόλους επικεντρώνονται;
Πώς οι ρόλοι αυτοί σχετίζονται με την δουλειά που κάνουν ή θα ήθελαν να κάνουν;
 - Θα ήθελαν το όνομά τους να είναι σε διαφορετικό σημείο στο διάγραμμα;
Καλέστε τους να τραβήξουν μια γραμμή από το όνομά τους στο σημείο που θα ήθελαν να είναι και να φτιάξουν εκεί ένα σταυρό.
 - Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ανιχνεύσουν αν στην ομάδα τους υπάρχουν άνθρωποι από όλους τους παραπάνω ρόλους.
8. (Αν έχετε χρόνο) Ζητήστε από τους εκκολαπτόμενους επιχειρηματίες σας να δημιουργήσουν κάτι. Δώστε σε κάθε ομάδα λίγη πλαστελίνη κι ένα κουτάλι. Δώστε τους λίγο χρόνο για να σχεδιάσουν και να δημιουργήσουν ένα νέο προϊόν χρησιμοποιώντας αυτά τα υλικά. Κάθε ομάδα με τη σειρά θα πρέπει στη συνέχεια να παρουσιάσει τη δημιουργία της και να εξηγήσει τις ιδέες που οδήγησαν σε αυτό το καινοτόμο νέο προϊόν. Θα πρέπει να εξηγήσουν:
 - Τι δημιούργησαν
 - Γιατί επέλεξαν να το δημιουργήσουν
 - Σε ποιους απευθύνεται (Ποιούς δηλαδή θα μπορούσε να βοηθήσει αυτό το προϊόν ή ποιοι θα μπορούσαν να το χρησιμοποιήσουν)Σκεφτείτε ποιά ομάδα ήταν η πιο επιτυχημένη και γιατί. Συζητήστε τους λόγους που μια ομάδα πετυχαίνει ή αποτυγχάνει στο σκοπό της και τους διαφορετικούς ρόλους των μελών της.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Από το σχεδιασμό στην επιτυχία!

1. Έχοντας ως βάση την ιδέα με το κοινωνικό θέμα που επέλεξαν, εξηγήστε στους μαθητές ότι πρέπει τώρα να αποφασίσουν πώς θα ξεχωρίσουν και τί χρειάζεται να γίνει προκειμένου να πετύχει η κοινωνική τους επιχείρηση. Θα πρέπει να βοηθήσετε τους μαθητές σας να δημιουργήσουν μια λίστα αρμοδιοτήτων, να αναθέσουν ρόλους, ευθύνες και καθήκοντα βάσει χρονοδιαγράμματος και να θέσουν τους σημαντικότερους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν. Ενθαρρύνετε τους μαθητές σας να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαδικασία αυτή, να τη νιώσουν δική τους, και να θέσουν τους δικούς τους στόχους.
2. Ζητήστε λοιπόν από τις ομάδες να μοιραστούν τις παρακάτω αρμοδιότητες και να συμπληρώσουν το φυλλάδιο 2. Εξηγήστε ότι στην έκτη και τελευταία συνάντηση θα πρέπει να παρουσιάσουν τις κοινωνικές τους επιχειρήσεις πράγμα που σημαίνει ότι το φυλλάδιο αυτό θα τους βοηθήσει πολύ για να ετοιμάσουν τις παρουσιάσεις τους. Για συμμετέχοντες μικρότερων ηλικιών μπορείτε να διευκρινίσετε πως οι ερωτήσεις του Φυλλαδίου 2 που αφορούν τις λεπτομέρειες περιβαλλοντικής και οικονομικής διαχείρισης θα είναι προαιρετικές.
3. Εξηγήστε ότι μέχρι την έκτη συνάντηση που θα γίνουν οι παρουσιάσεις μπορούν και να ανατρέξουν στην εξειδικευμένη γνώση των γονέων ή των τοπικών επιχειρήσεων για βοήθεια.
4. Μοιράστε στις ομάδες των μαθητών φακέλους με το όνομα της επιχείρησής τους όπου θα περιλαμβάνεται η παρακάτω επιστολή:

Επιστολή

Αγαπητή ομάδα.....

Με χαρά προσκαλούμε την νεοσύστατη κοινωνική σας επιχείρηση να συμμετέχει στο διεθνές συνέδριο «Επιχειρώντας Αλλιώς» που πραγματοποιείται για 3η συνεχή χρονιά με την συμμετοχή πάνω από 100 κοινωνικών επιχειρήσεων, οργανισμών και φορέων κοινωνικής οικονομίας.

Για την συμμετοχή της κοινωνικής επιχείρησής σας στο συνέδριο, θα πρέπει να μας υποβάλλετε:

- ένα διαφημιστικό σποτ για την προβολή της δράσης σας, μέγιστης διάρκειας 2 λεπτών
ή
- μια σύντομη παρουσίαση της κοινωνικής σας επιχείρησης, μέγιστης διάρκειας 5 λεπτών

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι για την έγκριση της συμμετοχής σας θα πρέπει να τηρηθούν αυστηρά οι παραπάνω χρόνοι.

Μαζί με τα παραπάνω θα πρέπει να μας καταθέσετε εντός της προθεσμίας και τα Φυλλάδια 1 και 2.

Σας ευχόμαστε καλή επιτυχία!

Η οργανωτική ομάδα του συνεδρίου

ΦΥΛΛΑΔΙΟ 2

1. Εισαγωγή και υπόβαθρο

Εν συντομία, ποια είναι η ιδέα σας και γιατί νομίζετε πως θα πετύχει;

Το κομμάτι αυτό είναι εύκολο! Απλά περιγράψτε τι σχεδιάζετε να κάνετε, π.χ. να οργανώσετε και να διευθύνετε ένα καφέ, να ανακυκλώσετε σχολικές στολές. Εν συνεχεία εξηγήστε γιατί πιστεύετε ότι ο κόσμος θα αγοράσει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες σας.

2. Ηγεσία και ομάδα

Ποιός θα διευθύνει την επιχείρηση και πού;

Αν έχετε έναν άνθρωπο που θα έχει το ρόλο του διευθύνοντα καλώς- αν δεν έχετε, μπορείτε να εξηγήσετε το γιατί και να γράψετε τα ονόματα των επιμέρους ατόμων που θα διοικούν την κοινωνική επιχείρηση.

Θα ήταν καλό να συμπεριλάβετε μεταξύ αυτών τον εκπαιδευτικό που σας βοηθάει.

Ποιες δεξιότητες ηγεσίας θα αποκτήσετε ή θα αρχίσετε να αναπτύσσετε δουλεύοντας για την επιχείρηση;

Σε αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται: ο σχεδιασμός, η διαχείριση της ομάδας, η εκπροσώπηση της ομάδας - η επικοινωνιακή ικανότητα, η δημιουργία προτύπων, η καλλιέργεια κινήτρου και ενθάρρυνσης της ομάδας

3. Στόχοι και αντίκτυπος

Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι που θέλετε να επιτύχετε με την επιχείρηση;	<i>Συζητήστε και σκεφτείτε το μιας και θα σας βοηθήσει να πάρετε αποφάσεις σε μεταγενέστερο στάδιο. Σκεφτείτε σε τι αποσκοπεί η σκληρή δουλειά που θα κάνετε</i> <i>Θα σας βοηθήσει να ξεκινήσετε την περιγραφή του κάθε στόχου με τη φράση «Μέχρι την παύση λειτουργίας της κοινωνικής επιχείρησης ελπίζουμε να έχουμε...»</i>
Στόχος 1:	
Στόχος 2:	
Στόχος 3:	

4. Προϊόντα/υπηρεσίες

Ποιό είναι το προϊόν ή τα προϊόντα που πουλάτε; (Αν πρόκειται για υπηρεσία, περιγράψτε την όσο πιο ξεκάθαρα μπορείτε).	<i>Το μέρος αυτό μοιάζει με το πρώτο αλλά αυτή τη φορά προσθέστε περισσότερες λεπτομέρειες.</i>

5. Ανάλυση της αγοράς σας

A) Πώς ξέρετε ότι υπάρχει ανάγκη;	<i>Αναλύστε το γιατί θα πρέπει να αγοράσει κανείς το προϊόν ή την υπηρεσία σας - θα έχει επιτυχία αν πραγματικά το χρειάζεται κάποιος και δεν το αγοράζει απλά για να σας βοηθήσει.</i>
B) Ποιοί είναι οι πελάτες σας;	<i>Σκεφτείτε με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ευρύτητα σκέψης - τα άλλα σχολεία γύρω σας, οι γονείς, οι τοπικές επιχειρήσεις, οι πελάτες μέσω του διαδικτύου;</i>
Γ) Ποιοί είναι οι ανταγωνιστές σας;	<i>Ο ανταγωνιστής σας είναι κάποιος που πουλάει το ίδιο πράγμα με εσάς ή προσφέρει την ίδια υπηρεσία.</i>
Δ) Τι τιμές θα χρεώνετε;	<i>Δείτε το βοηθητικό φυλλάδιο</i>
Ε) Ποιές μεθόδους θα χρησιμοποιήσετε για να προωθήσετε και να πωλήσετε το προϊόν σας;	<i>Πώς θα ενημερωθεί κανείς για το προϊόν σας και πώς θα μάθει πού μπορεί να το προμηθευτεί;</i>

6. Κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις

Κοινωνικές επιπτώσεις	<i>Πώς θα χρησιμοποιήσετε το κέρδος σας για να βοηθήσετε άλλους ανθρώπους;</i>
Περιβαλλοντικές επιπτώσεις	<i>Κάποια πράγματα που πρέπει να εξετάσετε... Πώς θα μεταφέρουν οι πελάτες σας τα προϊόντα που αγοράζουν από εσάς; Πού και με τι τρόπο θα ξεφορτώνετε τα σκουπίδια σας; Σέβονται το περιβάλλον οι τεχνικές παραγωγής που χρησιμοποιείτε; Είναι τα υλικά που χρησιμοποιείτε φιλικά προς το περιβάλλον;</i>
Οικονομικές επιπτώσεις	<i>Κάποια πράγματα που πρέπει να εξετάσετε... Τι επίδραση θα έχει η κοινωνική σας επιχείρηση στον τρόπο με τον οποίο σκέφτεστε για την επιχειρηματικότητα; Η επίπτωση του Δίκαιου Εμπορίου στους παραγωγούς στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Η γνώση του πώς να διαχειρίζεστε το χρήμα.</i>

7. Οικονομική διαχείριση

Έσοδα:
**Από πού θα αντλήσετε πόρους
για να ξεκινήσει η επιχείρηση;**

Πιθανές πηγές εσόδων μπορεί να είναι ένα δάνειο από κάποιον εργοδότη, μια τράπεζα ή το σχολείο, μετοχές στην επιχείρηση... ή άλλες δραστηριότητες εξεύρεσης πόρων (έρανοι κτλ)

Έξοδα/Δαπάνες:
**Ποιά έξοδα θα συνεπάγεται
η λειτουργία της επιχείρησης;**

Ανατρέξτε στην περίπτωση Δ του πέμπτου μέρους για την απάντηση στο ερώτημα αυτό.

**Εξηγήστε πώς θα βγάλετε κέρδος και
τι θα κάνετε με το κέρδος που θα βγάλετε.**

Ανατρέξτε και πάλι στην περίπτωση Δ του πέμπτου μέρους για την απάντηση στο ερώτημα αυτό.

Βοηθητικό Φυλλάδιο: Χρήσιμες συμβουλές και προτάσεις τιμολόγησης

Η σωστή τιμολόγηση είναι πολύ σημαντική.

Οι πελάτες θα αποκτήσουν μια συγκεκριμένη εικόνα της εταιρίας σας με βάση τις τιμές που προτείνετε.

- Θα θεωρήσουν ότι πουλάτε ένα ποιοτικό προϊόν όταν η τιμή είναι υψηλή (αν το προϊόν είναι αρκετά καλό) ή αν το κόστος είναι χαμηλό, θα θεωρήσουν ότι το προϊόν είναι μεν φτηνό αλλά αξίζει τα λεφτά του (αν το προϊόν είναι μέσης αλλά καλής ποιότητας)
- Πάντα θα θέλετε οι πελάτες σας να αισθάνονται ότι αποκτούν με τα χρήματα που διαθέτουν κάτι που αξίζει τα λεφτά του, ανεξάρτητα από το κόστος. Συμπεριφερθείτε στους πελάτες σας πάρα πολύ καλά και με σεβασμό-χωρίς αυτούς δε θα έχετε επιχείρηση!
Εφόσον παρέχετε ένα προϊόν ή μια υπηρεσία δικαιούστε αμοιβή.
Θέλετε ο πελάτης σας να πιστεύει ότι το προϊόν αξίζει την τιμή στην οποία αυτό διατίθεται.
- Σκεφτείτε ποια είναι τα πλεονεκτήματα που παρέχει το προϊόν ή η υπηρεσία σας.
Υπάρχουν δύο διαφορετικά είδη κόστους παραγωγής του προϊόντος ή της υπηρεσίας σας.
Ορισμένα από αυτά όπως ο χώρος εργασίας, η θέρμανση και το ηλεκτρικό ρεύμα είναι πάγια.
Κόστη όπως τα υλικά και οι αμοιβές είναι μεταβαλλόμενα και όσο περισσότερα προϊόντα παράγετε τόσο περισσότερο θα ανεβαίνουν.
- Σε μια σχολική κοινωνική επιχείρηση είναι απίθανο να υπάρχουν πάγια κόστη.
- Για να έχετε κέρδος πρέπει να έχετε περισσότερα έσοδα από τα έξοδα που συνεπάγεται η κατασκευή του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Βοηθητικό Φυλλάδιο: Χρήσιμες συμβουλές και προτάσεις τιμολόγησης

Μελετήστε τους ανταγωνιστές σας.

Οι τιμές σας δε θα πρέπει να είναι πολύ υψηλότερες ή πολύ χαμηλότερες των δικών τους.

Η διαφορά στις τιμές βοηθάει να προσελκύσετε πελάτες πάντα όμως υπό την προϋπόθεση ότι βγάξετε κέρδος.

- Μπορείτε να έχετε προωθητικά/διαφημιστικά προϊόντα ή περιόδους εκπτώσεων
- Να πουλάτε αντικείμενα για 9.99€ αντί για 10.00€.
- Να πουλάτε ακόμα και με ζημία για να προσελκύσετε νέους πελάτες
- Να πουλάτε ένα μοναδικό προϊόν ή υπηρεσία σε υψηλή τιμή, και
- Να πουλάτε στην αρχή ένα νέο προϊόν σε χαμηλότερη τιμή για να το προωθήσετε, αυξάνοντας την τιμή του καθώς θα γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλές.

Έτσι, συνοψίζοντας

- Υπολογίστε το κόστος κατασκευής των προϊόντων ή παροχής της υπηρεσίας σας
- Μελετήστε τους ανταγωνιστές σας και τιμολογήστε είτε λίγο παρακάτω είτε λίγο παραπάνω από αυτούς (αλλά πάντοτε πάνω από το κόστος παραγωγής σας)
- Χρησιμοποιήστε μια ποικιλία τιμολογιακών πολιτικών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Τελική Εκδήλωση «Επιχειρώντας Αλλιώς»

1. Ετοιμάστε την αίθουσα για την εκδήλωση «Επιχειρώντας Αλλιώς!». Ενημερώστε τους μαθητές για τη ροή της εκδήλωσης και την αυστηρότητα του χρόνου.
2. Ζητήστε από την κάθε ομάδα να κάνει την παρουσίασή της. Μετά από κάθε παρουσίαση δώστε feedback και ζητήστε από 3-4 άτομα κάθε φορά να κάνουν θετικά σχόλια και σχόλια σε σχέση με τα σημεία προς βελτίωση.
3. Γιορτάστε την επιτυχία των ομάδων με χειροκρότημα και δίνοντας τις βεβαιώσεις συμμετοχής.
4. Αν υπάρχει χρόνος συζητήστε σε ολομέλεια τι άρεσε περισσότερο και τι δυσκόλεψε τους μαθητές. Τέλος, δώστε στους μαθητές τη φόρμα αξιολόγησης που θα συμπληρώσουν ανώνυμα.

Πηγές

<http://www.education.gov.uk/>

<http://www.tes.co.uk/ks1-citizenship-primary-teaching-resources/>

<http://www.topmarks.co.uk/Search.aspx?Subject=35>

<http://www.peteducationresources.co.uk/learning-resources/for-teachers/key-stage-1>

<http://www.citizenshipfoundation.org.uk/main/page.php?43>

<http://www.teachitcitizenship.co.uk/365>

<http://www.handicap-international.org.uk/>

<http://www.warchild.org.uk/>

[http://www.savethechildren.org.uk/resources/online-library/
search?f%5B0%5D=field_publication_category%3A49](http://www.savethechildren.org.uk/resources/online-library/search?f%5B0%5D=field_publication_category%3A49)

<http://teachunicef.org/>

http://e-activist.com/ea-campaign/action.retrievestaticpage.do?ea_static_page_id=1378

[http://www.brent.gov.uk/services-for-residents/brent-museum-and-archives/local-history-
resources/living-in-a-diverse-world-a-free-online-citizenship-resource-for-key-stage-2/](http://www.brent.gov.uk/services-for-residents/brent-museum-and-archives/local-history-resources/living-in-a-diverse-world-a-free-online-citizenship-resource-for-key-stage-2/)

<http://resources.woodlands-junior.kent.sch.uk/teacher/re.html>

[http://www.nicurriculum.org.uk/key_stage_3/areas_of_learning/
learning_for_life_and_work/resources/](http://www.nicurriculum.org.uk/key_stage_3/areas_of_learning/learning_for_life_and_work/resources/)

http://www.bbc.co.uk/schools/websites/11_16/site/citizenship.shtml

http://www.amnesty.org.uk/?gclid=CK28s__ixboCFc1V3godqn0AGA

[http://www.youthforhumanrights.org/?source=gaw&gclid=CM_4k4_
jxboCFcVF3godEHkAmg](http://www.youthforhumanrights.org/?source=gaw&gclid=CM_4k4_jxboCFcVF3godEHkAmg)

<http://www.redcross.org.uk/What-we-do/Teaching-resources>

<http://www.lgfl.net/curriculum-resources/pages/citizenship-resources.aspx>

<http://teachers.theguardian.com/subject/citizenship.aspx>

<http://www.actionaid.org.uk/schools/free-teaching-resources/citizenship-and-pshe>

[https://schoolsonline.britishcouncil.org/sites/default/files/
social_enterprise_classroom_resource.pdf](https://schoolsonline.britishcouncil.org/sites/default/files/social_enterprise_classroom_resource.pdf)

Οι παραπάνω σύνδεσμοι είναι μία μικρή επιλογή
από χρήσιμα εργαλεία που υπάρχουν στο διαδίκτυο.

Ευχαριστίες

Το πρόγραμμα αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα χωρίς τη συνδρομή και την υποστήριξη των παρακάτω:

Juliet Cornford, Social Enterprise Adviser, British Council

Βικτωρία Κυριάκη, Partnerships & Programmes Assistant, British Council Greece

Ειρήνη Καρέτα, Partnerships & Programmes Coordinator, British Council Greece

Cliff Parry, Ακαδημαϊκός Διευθυντής, British Council Greece

Julia Baracco, E-services Manager, British Council Greece

Social Enterprise Academy, UK, www.socialenterprise.academy

Real Ideas Organisation, UK, www.realideas.org

Steve Banner, HSBC Bank

Λενάντα Παπανικολή, HSBC Bank

Καθώς και όλους τους εκπαιδευτές και εκπαιδευτριες του προγράμματος.

